

Evropská směrnice o ochraně oznamovatelů je reakcí na aféru LuxLeak. V roce 2012 zveřejnil zaměstnanec poradenské společnosti PwC Antoine Deltour informace o machinacích v Lucembursku, kde více než 300 zahraničních firem po dohodě s tamními úřady krátilo daně. Místo pochvaly musel svůj čin obhajovat před soudy.

či dozorčí rady a z druhé strany třeba dodavatel a zájemce o zakázku.

Zákon ukládá každé podezření na protiprávní či škodlivé jednání nezávisle prošetřit nejpozději do třiceti dnů od data podání. Oznamovatel zároveň bude mít právo znát v této lhůtě závěry šetření, přičemž v odůvodněných případech ji lze prodloužit.

Každý desátý šikanován

Podle společnosti CRIF – Czech Credit Bureau je v Česku 10 tisíc obchodních společností, na něž povinnost mít ohlašovací systém spadne. Připočítat je nutné družstva, živnostníky s více zaměstnanci, zadavatele veřejných zakázek i úřady obcí s více než 10 tisíci obyvatel. Dohromady to bude na 15 tisíc firem a organizací.

Klika opakuje, že pro firmy jde i o příležitost. „Důležité je, že se díky whistleblowingu mohou rychleji dozvědět o porušování závazných pravidel, zamezit mu a zabránit dalším škodám, finančním či reputačním,“ upozorňuje. „Ochrana oznamovatelů patří mezi důležité mechanismy zodpovědného podnikání. Nabízí možnost bezpečně a jednoduše komunikovat o problémech, což pomáhá vytvářet důvěru ve vzájemných vztazích. Jak se zaměstnanci, tak s klienty i dodavateli,“ dodává specialista z BDO.

Podle celosvětové studie Asociace certifikovaných vyšetřovatelů podvodů je až 42 procent podvodů odhaleno

Českým firmám za nedodržení povinností vyplývajících ze zákona o ochraně oznamovatelů bude hrozit pokuta až do výše jednoho milionu korun.

na základě oznámení ze strany zaměstnanců či zákazníků. Přičemž interní audit, podle této studie druhá neúčinnější metoda, odhalí 16 procent případů. Jan Sláma z platformy NNTB, která dodává firmám elektronická whistleblowingová řešení, uvádí, že v Česku se dosavadní dobrovolná hlášení nejvíc týkala nápadů a žádostí o zpětnou vazbu. Teprve pak následují věci jako šikana a sexuální obtěžování, korupce a krádeže nebo různé formy diskriminace.

Podle marketingové ředitelky personální agentury Grafton Recruitment Jitky Součkové se ve firmách, které už whistleblowing zavedly, zlepšila atmosféra. „Lidé se nemusí bát nahlásit protiprávní či neetické jednání, diskriminaci, nespravedlivé zacházení či šikanu,“ zdůrazňuje. Právě šikana na pracovišti, která vede k psychickým problémům, chybivosti a poklesu pracovního výkonu, podle průzkumu Grafton Recruitment zažila v uplynulých pěti letech desetina zaměstnanců. Polovina z nich situaci vyřešila odchodem. ■